

kron. Celo drugačne so posledice štrajka za delodajalce. Izguba bogatih lastnikov premogovnikov in tovarn je malenkostna, da, nekateri so imeli celo dobiček ok štrajka. Ker se je zadnje dni pred štrajkom delalo in kopalo na vso moč, so bile zaloge premoga začetkom štrajka mnogo večje kot navadno. Cena premoga se je za časa štrajka skoro podvojila, in vsled tega so si lastniki premogokopov in zalog premoga napravili tak dobiček, da imajo vso škodo povrnjeno. Od štrajka imajo velik dobiček tudi razna druga podjetja: železnice, tovarne in borza. Podražila so se živila in drugi predmeti. Lastniki rudokopov, bogati tovarnarji, slavijo te dni zmago. Ubogo delavstvo pa preklinja socialno-demokratske voditelje, ki so speljali delavstvo na led.

Italij.-turška vojska. Lahi so svoje zaprtje pristanišče v Rdečem morju razširili. Pri Derni so Turki pregnali Lahe iz nekaterih utrjenih mest in ubili 30 italijanskih vojakov, pri Bengaziju so pa uničili s topovi en laški zrakoplov, ki je potem padel na zemljo. Italijani so prvotno napravljali Turkom in Arabcem z zrakoplovi velik strah, ker so metali iz zračne višine na nje dinamične razstrelivne krogle (bombe), ki so navadno mnogo Turkov in Arabcev ubile. Sedaj so postali Turki pametnejši; takoj, ko zagledajo kak zrakoplov nad seboj, se razkropijo, da zadene bomba le posameznike. Sicer pa zrakoplovi Italijanom zelo dobro služijo. Z velike višine z daljnogledi lahko pregledajo razvoj sovražnika. — Italijanski vojaki v Tripolisu so vsak dan bolj nezadovoljni in puntarski, tudi letošnji novinci so se po nekaterih mestih na Laškem upirali, ko so jih vtaknili v vojaško suknjo. Cela Italija je postala že nepotrpežljiva in listi so pisali, naj se vrne vojska domov. Tem bolj je prišla prav precejšnja zmaga Italijanov pri Sidi Saidu ob tripoliško-tuniški meji. Italijanom se je posrečilo, to mesto zasesti in tam izkreati vojaštvo. Od tu bodo lahko napadli Zuaro in preprečili dovoz živil in streljiva za turško-arabsko vojsko. To je za Turčijo hud udarec. — Evropske velevlasti se silno trudijo, da bi dosegle sporazum. Ena za drugo vlagajo predloge za dosego mira. Italijan bi sicer rad odnehal, ker radi ogromnih vojskinih izdatkov skoraj ne more več dihati, a Turk je svojeglav in trmast ter pravi, da se hoče boriti za Tripolis do zadnjega moža. — Na Laškem so se živila vsled vojske silno podražila. Cena kruhu je že poskočila za 12%.

Bogokletstvo „Nar. Lista“!

Naši listi so že kratko ožigosali, kako je „Nar. List“ v 14. številki letošnjega leta iz evharističnega shoda na Dunaju napravil „anarhistični kongres“, to je shod ubijalcev kraljev in cesarjev, in pa menežarijo, to je zverinjak, kjer se pitajo vsakovrstne zverine. Smatramo pa za svojo dolžnost, da še enkrat vsemu poštememu krščanskemu ljudstvu pokažemo, kako nezasišano si drzne neimenovano zlupano človeče sramotiti najsvetejše reči krščanske vere.

Evharistični shodi so shodi častilcev presvete Rešnjega Telesa, ki je najvišja skrivnost krščanske vere, je višek in središče krščanskega bogočastja, ki je po besedah Kristusovih dušna hrana kristjanu v življenju in kot popotnica zadnje tolažilo ob smrtni uri. Evharistični shodi so čisto verske prireditve, njih namen je, poglobiti versko življenje, povzdigniti bogočastje, vneti ljubezen do Tistega, ki je rekel: „To je moje telo, to je kelih moje krvi, nove in večne zaveze.“ Na teh shodih se ne obravnavajo politične reči, ampak zgolj bogoslovne, verske. Lani je bil tak shod v Madridu; udeležili so se ga najvišji generali, ministri in kralj sam. Letos bo ta shod na Dunaju. Pokroviteljstvo je prevzel sam presvetli cesar. In sedaj pride baraba, ki piše, da bodo prišle na ta shod „vse plantave, pučkave pa hempaste bratovske babe s celega sveta.“

Ali more krščanski čut, sploh olikan čut, to prenašati? Kako skvarjene in propadle morajo biti tiste duše, ki se hranijo s takim berilom!

Potem se spravi umazani dopisun na Veržence in njihov salezijanski zavod, kjer je v kratkih stavkih kar nagromadenih bogokletstev.

V vsakem človeku, tudi paganu, je strašno resna misel na večnost. Dopisnik „Nar. Lista“ se pa norčuje iz večnosti, iz nebes in pekla.

Norčuje se iz smrtnega greha in celo iz četrte božje zapovedi, češ, če so stari „Verženci“ isli v peklo, to pa bi bilja smrten greh, če bi jihova deca kan in da silili, sa vendar veja isli, ka pravi ti štrti sveti zakrament: „Spoštuj oče pa mater!“

Tako daleč smo torej prišli! Zabiti in nesramni liberalci niti ne ve, kaj je četrta zapoved in kaj četrta božja zapoved! Je pa napreden! „Spoštuj oče ta in mater“ je temelj človeške družbe in vsebuje najnežnejša čutila človeškega srca. Kakor svinja, ki zgrize živga otroka, tako dela ta nesramen dopisun z najzvijšenimi nauki krščanske vere.

Češenje najsvetejšega zakramenta, vero v večnost, zasluženi dobrih del, nauk o smrtnem grehu, štrto božjo zapoved, zakramente blati na nečuvn način glasilo narodno-napredne stranke! Zoper to se mora vzdigniti odločen protest. Krščansko ljudstvo, ali si boš pustilo tako sramotiti najsvetejše reči? Ali si zasluži kaj drugo kakor zaničevanje list in stranke, ki je zmožna take podlosti? Gorje nam, če bi ti banditi dobili enkrat oblast pri nas! Ako bi to mirno pustili, bi se zagrešili sami. In kdor „Narodni List“ z dopadanjem bere, ga plačuje in vleče s tako stranko, je tudi sam kriv tega barabskega bogokletstva. Vsak tak si mora pred sodiščem svoje vesti resno postaviti vprašanje: ali se sem kristjan ali ne? Biti

kristjan in molčati k temu, je nezdržljivo. Kristus ali Baraba, oba ne gresta skupaj!

Pregreha, krivica, podlost, se mora studiti vsakemu človeku in jo mora obsojati iz dna svoje duše.

Vzpričo tega si moramo res vest izpraševati, je-li se nam dovolj stidi liberalna stranka, ki počenja tako lopovstvo.

In prišel bo zopet čas, in „Narodni List“ bo zopet pobožno obračal oči in vzdihoval: Oh, mi nismo zoper vero!

Stranka, koje glasilo je nekđaj pisalo, da je krščanstvo strup iz Judeje in vera v Kristusa-Boga zmotna, in koje sedanje glasilo spuša tako bogokletstvo v svet, je nekrščanska ter Bogu in cerkvi sovražna do čna svoje liberalne duše. Takim zastrupilcem našega ljudstva gre ne samo zaničevanje, temveč neizprosni boj.

Razne novice.

* Godovi prihodnjega tedna:

21. nedelja, Anzelin, škof
22. ponedeljek, Soter in Kaj
23. torek, Jurij, mučenik; Adalbert, škof.
24. sredo, Fidelis, mučenik
25. četrtek, Marko, evangelist
26. petek, Klet, papež in mučenik.
27. sobota, Peregrin, duh vnk

* Osebna vest. Cesar je dovolil, da g. cand. med. Hugon Robič, sin deželnega odbornika Robiča, na graškem vseučilišču promovira sub auspiciis imperatoris.

* Duhovniška vest. Č. g. Jos. Mešiček, mestni župnik v Brežicah in dekanjski upravitelj, je imenovan za dekana videmske dekanije.

* Iz šole. Na enorazredni ljudski šoli v St. Joštu na Kozjaku, drugi plačilni razred, se ima podeliti mesto učitelja in šolskega vođe. Dokazati se ima sposobnost podelitve katoliškega pouka in znanje obeh deželnih jezikov. Štajerski deželni odbor podeli krajevno doklado po 200 K, katera se pa ne vračuni v pokojnino. Prošnje se imajo do 20. januarja 1912 vpslati krajnemu šolskemu svetu v St. Joštu na Kozjaku, pošta Dobrna pri Celju.

* Od južne železnice. Prestavljeni so: Franc Markovič, adjunkt, iz Maribora v Lipnico; Adolf Šerško, asistent v Pesnici; Janez Hofer, asistent, iz Sevnice v Ptuj; in Feliks Pristavec, asistent v Trbovljah, v Grobelno.

* Iz davčne službe. Davčni upravitelj Alfonz Sorglechner v Ormožu je imenovan za predstojnika davčnega urada v Konjicah.

* Iz pošte. Poštni pristav Alojzij Puntigam je prestavljen h glavni pošti v Maribor.

* Umrli je dne 14. t. m. čast. sestra Rafaela Kovačič, prednica zavoda šolskih sester v Trstu. Rojena je bila leta 1856 v Ernovžu. Redovnica je postala dne 23. septembra 1879. N. p. v m.!

* Nadrevizor Pušenjak ponesrečil. V nedeljo, dne 14. aprila popoldne se je vračal nadrevizor gosp. Vlado Pušenjak iz občnega zbora Kmečke posojilnice pri Sv. Tomažu z vozom proti Veliki Nedelji. Med vožnjo so se vozniku splašili konji in voz se je prekucnil. G. Pušenjak je dobil težke poškodbe na glavi in je le z največjo težavo prišel v Maribor. Upamo, da bo vrli naš organizator zopet v kratkem okreval.

* Dva slovenska pisatelja umrla. V Celovcu je dne 10. aprila umrl dr. Jakob Sket, ravnatelj Družbe sv. Mohorja in znan slovenski pisatelj. Rojen je bil rajni leta 1852 na Sladki gori pri Smarju. Med drugimi je spisal dr. Sket slovenskemu ljudstvu omiljeno povest „Miklova Zala“. — V Krškem ob Savi je dne 12. aprila umrl slovenski pisatelj dr. Janez Mencinger, odvnetnik istotam.

* Za nemško gledališče! Deželni odbor Štajerski je pred kratkim dovolil za nemško gledališče v Graecu zopet 14.000 K podpore. Omeniti moramo, da sta se temu upirala kmečka odbornika Robič in Hagenhofer ter tudi proti glasovala. Za komedije imajo Nemci denar, za ceste, regulacije rek, vinograde pa ne. To darilo nemškemu gledališču je tudi najboljši dokaz, kako grdo lažejo liberalci in nemčurčki, ako trdijo, da zaradi obstrukcije ni deželnega denarja za ceste in druge reči. O podpori za gledališče bosta seveda „Narodni List“ in „Štajerc“ molčala. Vsak dan postaja očitnejše, da je za nemško ošabnost in krivico obstrukcija najboljša šiba. Za nemške meščane v Graecu je vedno denar, za slovenske kmete nikdar! Boj tej nemški politiki!

* Liberalni agitator. Miloš Stiebler, za kojega dobivajo Celjani 4000 K od poljedelskega ministrstva, da bi bil združni potovalni učitelj, ne pa agitator, je prišel na velikonočni ponedeljek na občni zbor posojilnice v Selnici ob Dravi, koja posojilnica je pri ljubljanski Zadržni Zvezi. Ni ga torej gnala združna dolžnost, ampak liberalna strast. Sad njegovega pohoda v Selnico je dopis v „Slov. Narodu“, v katerem govori o „različnih pritepenih kaplanih“, o „ošabnih koritarjih“, o „puntu proti klerikalni gospodarski komandi“ itd. Treba bo vendar poljedelsko ministrstvo opozoriti, da takega potovalnega učitelja, ki namesto o združništvu, govori o pritepenih kaplanih, slovensko ljudstvo ne potrebuje. Celjski Zvezi pa bo zopet treba policio za kruh nekoliko višje postaviti ter jo opozoriti, da naj pred vsem misli na to, kako bo sebe in svoje rešila iz poloma „Glavne posojilnice“.

* Liberalna „Glavna posojilnica“. Graško nad-sodišče je zavrnilo razsodbo ljubljanskega deželnega sodišča, po kateri ne bi bili člani „Glavne posojilnice“ tisti, ki niso bili pri seji odbora sprejeti za člane

tako, kot pravila zahtevajo, ter se je izreklo, da so ti ne glede na pravila sprejeti člani pravi člani. Zadeva pride še pred najvišje sodišče.

* „Heimstatt“ se zove novo bojno društvo proti Slovencem. Namene in cilje ima iste, kakor Súdmarka. Glavni kolovodja tega društva je znani protestant Fraib, ki so ga iz gotovih oziriv izbacili iz Súdmarke, baje radi njegovega plodnosnega delovanja v St. Ilju. To društvo snuje sedaj po raznih krajih podružnice in se hoče vreči v prvi vrsti na naš St. Ilj. Pravijo, da je kasa tega društva neki silno suha, ker so se Nemci že naveličali darovati vedno za protestantovsko in švabsko naseljevanje. Slovenci, mi pa z vso vnemo podpirajmo Slovensko Stražo!

* „Štajerc“ laže. V poročilu o občinskih volitvah v Bohovi pri Mariboru pravi „Štajerc“, da so zmagali njegovi pristaši na celi črti. To je laž! V I. volilnem razredu, kjer volijo najodličnejši možje, so zmagali slovenski, katoliško misleči možje; v III. razredu je bila zmaga štajercijancev zelo jalova, prodrli so komaj s pet glasovi večine. Take laži trosi med svet „Štajerc“. Imena naših izvoljenih mož je grdun tudi tako pokvaril, da se Bogu smili. N. pr. Strmška v Stermschegg in Čučeka v Tschutscheek.

* Za naše orglave. Stanko Premrl: 100 preludijev za orgle. Katoliška Bukvarna v Ljubljani, cena 3 K 80 vin. Preludiji so postavljeni v C, G, D, A, E, F, B, Es, As in Des dur, torej v takšnih tonovih vrstah, da jih je prav lahko igrati; a tudi na spretnost prstov ne stavijo velikih zahtev; poleg tega so zares zelo lepi. Zato je priporočamo najtopleje.

* Dve lepi igri za naša društva je založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. „Miklova Zala“ je znana priljubljena povest iz slovenske zgodovine. Po tej povesti je spisal Anton Cerar igro, ki se bo gotovo priljubila našemu ljudstvu, ker je vzeta iz narodnega življenja. Knjižica stane 1 K. Druga igra se zove „Naša kri“, spisal jo je priljubljeni slovenski pisatelj F. S. Finžgar. Snov igre je vzeta iz dobe francoskih bojev v naših krajih. Ta knjižica stape 1 K 40 vin. Obe knjigi našim društvom toplo priporočamo.

* Anton Kosi: Venček triglasnih narodnih pesmi za šolo in dom. III. Cena 50 vin. (naroča se pri izdajatelju in založniku v Središču). Z veliko marljivostjo in z vidnim veseljem se je izdajatelj mladinskih spisov, g. A. Kosi, lotil tudi prirejanja narodnih pesmi za triglasno petje v šoli in drugod; že III. venček leži pred nami, ki obsega 10 narodnih pesmi v najpriprostejši opremi. Tudi ta „Venček“ bo, kakor oba njegova prednika, ne le v šolah, marveč i dekliskim zborom v naših društvih dobrodošel ter bo pomagal buditi veselje do naših lepih narodnih pesmi. S. S.

* Mraz. Od sobote, dne 13. aprila naprej, se je ponavljala občutna slana, mrzlo je bilo celo tako, da je zemlja zmrzovala. Hud veter, ki je bril raz snežne gore, je napravil občutno škodo v naravi. Orehi so večinoma uničeni; tudi črešnje, marelice in breskve so vsled mraza izgubile polovico nastavljenega sadu. Vinogradniki nam poročajo, da je mrz od sobote na nedeljo ponoči uničil po nekod zgodnje trsne poganjke in da so očesca zgodnjih vrst uničena. Gotovo je, da je škodoval mrz tudi cvetju hrušk, sliiv in jablan, v nekaterih krajih celo rži, vrtnim cveticam in lucerni. Bati se je, da se bo mrz še ponavljal. Zatoraj si naj pripravijo vinogradniki dovolj gradiva za zažiganje proti mrazu. Za sedaj imamo proti mrazu edino to sredstvo. Zažigajo pa naj vsi vinogradniki, da dim kaj izda. Priporočati bi bilo, da bi župani dooločili občanom, naj zažigajo ogenj proti mrazu. Le ako se napravi velik dim po večjem zažiganju, bo kaj uspeha. Vinogradi za sedaj še niso uničeni, ampak čuvajte jih!

* Ponarejeni 20kronski bankovci krožijo zadnji čas v precejšnji množini po naših krajih. Rosebno na sejmih so spravili ponarejalci mnogo tega papirja v promet. Spoznajo se ponarejeni bankovci od pravih s tem, da imajo medlejšo barvo, nekaj umazani lesk, papir je debelejši in mehkejši, številke so nekako manjše in finejše izpeljane kot na pravih bankovcih. Splošno so baje ti papirji zelo dobro ponarejeni. Policijsko ravnanje na Dunaju je razpisalo nagrade za izsleditev ponarejalcev v znesku 10.000 do 20.000 kron.

* Godovi gorijo na Gornjem in Srednjem Štajerskem. V graški okolici, v Premšetnu in v bližini Ljubna na Gornjem Štajerskem so bili zadnji čas veliki gozdni požari. Vsled velikega vetra so se požari širili. Se-le po hudem delu, se je vojaštvu in ognjegascem posrečilo, omejiti ogenj.

* Štajerski dragonci odšli na Hrvaško. Iz Maribora je odšlo te dni v Zagreb 150 dragoncev. Ponavlja se tedaj stara navada: za madžarsko nadvlado na Hrvaškem se naj uporabljajo skupno armado, katere največji protivniki so ravno Madžari.

* Nobene pijače na „kredo“. V Budimpešti je izdal mestni magistrat ukaz, glasom katerega ne sme noben gostilničar in kavarnar dajati „na puf“ gostu na pijači več kakor za 4 K. Kdor bi ravnal proti tej odredbi, kaznovan bo z globo 100 K. Podobna odredba bi tudi pri nas ne bila odveč.

* Silnovka je sedaj popolnoma ugasnila na Spodnjem Štajerskem. Živinski sejmji so odprti in živinske cene se polagoma dvigajo.

* Premoga se je pridelalo na celem svetu v letu 1910 ena milijarda in 35 milijonov ton. Angleškega premoga se izvaja v Nemčijo vedno več, dočim raste izvoz nemškega premoga v Francijo, Belgijo in Avstrijo.

* Riža se je leta 1911 pridelalo v Indiji 521 milijonov 992.000 meterskih stotov, to je za 36 milijonov

stotov manj kot leta 1910. V pokrajini Burma v Aziji pa se je pridelalo riža celo nad 59 milijonov meter-skih stotov. V tej pokrajini je bila riževa letina za 3 odstotke boljše od letine prejšnjega leta.

Deželna bramba v Bosni. Vojni minister bo v Bosni osnoval šest domobranskih polkov, ki bodo nosili na glavi fese z napisom: „Za cesarja, kralja in domovino.“ Službeni jezik bo hrvaški.

Spominek brat-m skladatelj-m dr. Benjaminsu in dr. Gustavu Ipavcu. V St. Jurju ob juž žel se je osnoval odbor, ki pobira prispevke za spomenik bratom dr. Ipavcu. Prispevke je pošiljati pripravljalnemu odboru za spomenik bratom skladatelj-m dr. Benjaminsu in Gustavu Ipavcu v St. Jurju ob juž žel. Pri ravljalnem odboru je tudi založil krasne razglednice s sliko bratov skladatelj-m in s grobiščem brata Gustava. Naročajo se pri blagajniku pripravljalnega odbora g. Janko Artman-u v St. Jurju ob juž žel.

Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali sledeči p. n. dobrotniki in dobrotnice: Spintre, prof. 2 K; Anton Zvoimir, slovenski mladenič iz Pribove 8 K; Schreiner, ravnatelj 1 K; Hranilno in posojilno društvo v Ptuj 100 K; Posojilnica v Konjicah 20 K; Robič Maks, trgovec 10 K. Vsem dobrotnikom in dobrotnicam, Bog plati!

Za Slov. Stražo so darovali gostje na gostiji g. Fr. Koprivšek v Letušu 13 K 4 vin. Hvala darovalcem.

Grozna nesreča na morju.

Velikanska ladja „Titanik“ se potopila. — Okrog 1500 ljudi mrtvih.

Na Atlantskem oceanu, kakih 2000 milj od Novega Jorka, je v nedeljo, dne 14. aprila, ob 11. uri ponoči trčila ladja „Titanik“ ob plavajoči ledenik s tako silo, da se je ob 13. uri ponoči potopila.

Na parniku je bilo nad 2200 potnikov in 900 mornarjev. Parnik je bil lastnina družbe „White-Star-Line“. „Titanik“ je bil največji in najlepši parnik na svetu. Dolg je bil kakih 265 metrov, širok pa 28 metrov. Na njem je bilo prostora za 5000 potnikov in 900 mornarjev. Število žrtev se še ne da natančno dognati. Rešenih je baje okrog 700 oseb, okoli 1500 pa jih je utonilo. Med rešenimi so večinoma ženske in otroci, ker so moški potniki pustili pri reševanju ženskam in otrokom prednost.

Parnik „Titanik“ je bil čisto nov in je bila to njegova prva vožnja.

Kako se je zgodila nesreča?

Parnik „Titanik“ je vozil izseljence in druge potnike ter je odplul iz пристanišča Southampton (beri: Southamptōn) na Južnem Angleškem, v sredo, dne 10. aprila. V noči dne 14. aprila, je dal kapitan Smith voziti z največjo brzino, akoravno mu je moralo biti znano, da plavajo po morju velikanske ledenegore.

„Titanik“ se je zaletel z velikansko silo v ogromno ledeno skalo. Sunek se je zgodil nekako ob 11. uri, a potopila se je ladja po 2. uri zjutraj. Da se „Titanik“ ni hitreje potopil, je pripisovati temu, da so se mornarji in potniki na vso moč trudili izsati vodo, ki je drla v sprednjem delu z velikansko silo v ladjo. Prednji del ladje se je pri sunku strl kot jajčja lupina, dasiravno je imela prednja stran pol metra debele jeklene plošče. Potniki so bili že večinoma v postelji, ko se je dogodila nesreča. Po brezžičnem brzojavu je ladja takoj na vse strani prosila za pomoč. Začel se je hud boj za rešitev. Bili so trenotki, polni grozote in obupa. Takoj so se spustili rešilni čolni v morje. Vsak se je hotel rešiti. Začel se je boj za življenje in smrt. Bogati so ponujali velikanske svote za rešitev. Strašen krik in vik je donel po morju. Vkljub temu, da je drla voda z velikim hrščem v prednji del ladje, je plul vendar „Titanik“ počasi dalje. Kapitan je upal, da pride še poprej rešitev, predno se bo ladja potopila. Toda z vedno večjo silo je drla voda v ladjo in ponosni parnik se je pogrezal globlje in globlje, odpevedale so nazadnje sesalke, rešitve ni bilo nobene, in po 4urni obupni in strašni borbi za življenje in smrt se je velikan „Titanik“ potopil, in z njim je našlo nad 1500 ljudi v morskem brezdnju hladni in moker grob. Potapljaljoča se ladja je potegnila v morskno globino tudi več rešilnih čolnov, napolnjenih s potniki.

Kot vzrok nesreče se tudi navaja, da je družba „White-Star-Line“ (Bela zvezda), koje last je bil „Titanik“, naročila kapitanu, naj vozi s parnikom-convincem z največjo brzino, da doseže „Titanik“ tako hitrost, kot dosedaj še noben sličen parnik. V silni naglici, s katero je plul novi parnik, se ni dovolj pazilo na nevarne ledenike.

Kraj nesreče.

„Titanik“ se je potopil kakih 50 kilometrov od kraja, kjer je zadel ob ledeno goro. Morje je na kraju, kjer se je ladja bogreznila, globoko okoli 3000 metrov. Nesreča se je zgodila blizu Nove Fundlandije, ki je otok v bližini Severne Amerike. Od Novega Jorka je bila ladja še oddaljena kakih 2000 morskimi milj (1 morska milja = 1'8 km).

Pomoč.

Po brezžičnem brzojavu so najprej dobili vest o nesreči „Titanika“ parniki „Baltik“, „Virginian“ in „Olimpik“. Takoj so odpluli proti smeri, od katere so prihajali klici za pomoč. Pluli so z vso mogočo brzino, metali svetlobo daleč naprej, da ne bi sami zavozili v ledenike. „Virginian“ je bil v nedeljo opolnoči oddaljen še 170 milj od kraja nesreče. „Baltik“ pa 200 morskimi milj, to je 360 kilometrov. Posamezni rešilni čolni so tavalili s potniki po širni, a k sreči dokaj mirni morsk gladini. Parnik „Karthia“ je bil prvi v ponedeljek zjutraj na kraju nesreče, toda od ponosa ni našel razen razbitih delov, ki so plavali po morju, nobenega sledu; ležala je z nesrečnimi žrtvami vred 3000 metrov globoko na dnu morja. Vzel pa je na svoj krov rešence, ki so ihteli vsled razbur-

jenja, trpljenja in obenem vsled radosti nad posrečeno rešitvijo se zahvaljevali svojim rešiteljem. Bili so večina žene in otroci in popotniki iz prvega razreda, ki se jim je torej kot bogatimom posrečila rešitev.

Popotniki.

Popotniki so bili večinoma Angleži, Nemci, Amerikanci in Francozi. Tudi nekaj Avstrijcev je bilo na „Titaniku“, med njimi Slovenca Franc in Ana Korun in Kranja in 25 Hrvatov. Med drugimi je bilo na parniku 6 milijonarjev, med njimi tudi M. Rothschild.

Ko je trčil „Titanik“ ob ledeno skalo, je nastal med potniki obupen strah in grozna zmešnjava. Napolnjeni so planili iz postelj, vpili, jokali in begali za rešitvijo. Dolge štiri ure je trajal strah in trepet ter boj za rešilne čolne. Ogromne svote so ponujali bogataši za to, da se jih reši grozne smrti. Ni bilo več reda in usmiljenja. Drug se je boril proti drugemu ter ga potiskal v morsk valove.

Na uradih parobrodne družbe „White-Star-Line“ v Novem Jorku, Londonu, Parizu in drugih mestih je na stotine sorodnikov in znancev nestrpno in obupno čakalo na poročila o ponesrečeni ladji in njenih potnikih. Uradniki so skušali izprva utajiti nesrečo, a končno se je vendar izvedelo za strašansko resnico. Razburjenje med čakajočimi je bilo velikansko; policija je morala posredovati, da nista strah in obup prekoračila postavno določene meje.

Škoda.

Parnik orjak „Titanik“ je stal nad 67 milijonov kron. Bil je največja in najmodernejša ladja. Vrh tega se je vozilo na ladji velikansko bogastvo dijamantov in zlahitnih kamnov v vrednosti nad 100 milijonov kron; pošta, ki se je nahajala na ponesrečeni ladji, je bila tudi vredna več milijonov. Pomislimo še tudi na vrednost blaga in denarja, ki so ga imeli pri sebi potniki. In vse to je sedaj zakopano na dnu morja. Parnik sam je bil zavarovan za okroglo 58 milijonov kron. Na njem je bilo vse, kar zahteva srce človekovo. Imel je lastno gledališče, prelepo opremljeno gostilno in kavarno, kopališča in igrišča. Imel je 350 sob prvega, 350 drugega in 700 tretjega razreda, in še prostora za 3000 potnikov. Stroji parnika so proizvajali 46.000 konjskih moči. V eni uri je prevozil „Titanik“ 37 kilometrov.

Ledenegore.

ki so povzročile to velikansko nesrečo, plavajo navadno vsako spomlad po morju. Po zimi se nakupičijo v Severnem morju, in ko potegne južni veter, se odtrgajo in drivajo proti jugu po morsk gladini; velik strah so za ladje. Visočina teh plavajočih ledenikov znaša nad vodo do 100 metrov, pod vodo pa segajo do 800 metrov. Njih dolžina in širokost znaša pogosto več sto milj. Kadar leži gosta megla na morju, je za ladje ledena nevarnost še večja. Letos je južno in toplejše vreme se posebno zgodaj pojavilo, in zato je po Atlantskem morju zelo mnogo teh plavajočih ledenikov, ki so se odtrgali od ledenih plasti Grenlandije, Spitzbergov in Franc-Jozefove zemlje.

Večje nesreče zadnjih let na morju.

Naše čitatelje bo gotovo zanimalo, če jim navedemo večje nesreče, ki so se zgodile pretečena desetletja na morju:

Dne 3. septembra 1878 se je potopil angleški parnik „Alice“ s 1000 potniki; 4. julija 1898 francoski parnik „Bourgnone“ z 570 osebami; 6. maja 1902 angleška ladja „Kamorta“ z 739 potniki; 15. junija 1904 ameriška ladja „Slokum“ z 1000 osebami; 1. julija 1904 norveški izseljeniški parnik „Norge“ s 600 ljudmi; 10. septembra 1905 japonska bojna ladja „Mikaza“ s 599 mornarji; dne 4. avgusta 1906 se je potopila izseljeniška ladja „Sirio“ s 385 potniki; 24. sept. 1911 pa je v Toulunu na Francoskem zletela v zrak bojna ladja „Liberte“, ubitih je bilo 500 vojakov.

Najnovejša nesreča na morju je največja, kar jih pomni svet. Nad 2200 potnikov se je podalo na morje, a le nekaj nad 700 jih je doseglo svoj cilj, drugi so našli hladni grob na dnu morja.

Ravno s „Titanikom“ je hotela pokazati modernaj veda kaj zna. Najnovejše in najboljše, kar je izumil človeški duh, se je porabilo pri zgradbi te ladje. Graditelji so bili prepričani, da ta ogromna ladja niti utoniti ne more, pa je utonila na prvi svoji vožnji. Pričarali so na njo vse, kar more zadovoljiti veselja in živjanja željno srce človeško: en sam sunek v led je zadostoval, in oledenela je vsa lepota in slast, pogreznjena v globočino morja. Dokaz za zlomljivost in minljivost vsega človeškega.

Mariborski okraj.

m Maribor. Društvo sv. Vincencija stolne in mestne župnije v Mariboru obhaja v nedeljo, dne 21. aprila 1912, v proslavo evharističnega leta svojo 25-letnico s sledečim sporedom: a) v stolnici: ob 6. uri zjutraj prva društvena pridiga; ob 7. uri skupna sv. maša s skupnim sv. obhajilom družstvenikov; ob 4. uri popoldne druga društvena pridiga; nato slovesne litanije in pred zadnjim blagoslovom darovanje za društvene reveže; b) v prostorih društva katoliških pomočnikov (Apothekergasse „Zur Stadt Graz“ I. nadstropje) ob 10. uri občni zbor. 1. Začetna molitev, Petje. 2. Pozdrav navzočih po društvenem predsedniku. 3. Poročilo društvenega tajnika. 4. Poročilo društvenega blagajnika. Petje. 5. Slavnostni govor: evharistijska in krščanska milosrčnost (govori prof. dr. Ant.

Medved). Petje. 6. Poljubni nasveti. 7. Sklepna molitev.

m Maribor. Posestnica Marija Premš iz Terničja se je peljala dne 13. aprila po Gosposki ulici, kar se jej je naenkrat splašil konj in je zdriljal v poštno ulico, kjer se je voz prevrgel. Nasproti je pripehljal hlapec mesarja in prekajalec Wügererja. Konju poslednjega se je oje Premšlovega voza zapicilo v rebra in mu jih polomilo.

Maribor. S 1. aprilom je otvoril v hiši gospoda Karola Jarčiča na novem Glavnem trgu v Mariboru trgovina s steklom, porcelanom in okvirji za podobne gospod Ivan Dežman. Opozorjamo na tozadevni inserat v našem listu.

m Sv. Jožef pri Mariboru. God sv. Jožefa, varuha sv. katoške cerkve, se bo dne 28. aprila, 3. nedeljo po Veliki noči, na Studencih slovesno obhajal: Ob 6. uri sv. blagoslovna maša in pridiga; ob 8. uri sv. blagoslovna maša; ob 10. uri pridiga in slovesna sv. maša; ob 11. uri popoldne večernice.

m St. Ilj v Slov. gor. Našim narodnim nasprotnikom niso nobena, še tako nizkotna sredstva, pre-slaba, samo, da dosežejo z njimi svoj cilj. V naši župniji se bije že dolga leta hud boj za šolo. Šulterajnska šola je bila dozdaj skoraj vedno prazna. Da bi jo napolnili in obesili na rame naših ubogih davkoplačevalcev še večja bremena, naročili so si z Dunaja in drugih nemških mest veliko število nemških otrok. V šentiljski in cirberški nemški šoli je pretežna večina otrok iz tujine. In za te boste morali vi slovenski davkoplačevalci zopet plačevati več občinskih doklad kot prispevek k šolskim potrebščinam, ako ne bodete bolj previdni. Žalostno, prežalostno pa je, da nekateri ljudje, celo boljši posestniki, iz poželjivosti po tistem, rekli bi, Judeževem denarju, pomagajo polniti nemške šole s tem, da se kar trgajo za tisto tujo dečo. Dragi katoški in slovenski župljani šentiljski! Tako dolgo ste živeli brez tega denarja, ali sedaj ne upate več izhajati? Ne redite gađa na svojih prsih. Pošten Nемеc je spoštovanja vreden, ali da bi mi morali pljuvati naravnost sami v lastno skledo, to vendar ne more nihče od nas zahtevati. Naši pradedje, naši očetje, so shajali na naši grudi brez šulterajnskega denarja, shajali bomo z božjo pomočjo tudi mi.

m Iz okolice Cmureka. Že od tistih časov, ko so prebivali v Cmureku in okolici večinoma Slovenci, kar ne sega niti prav 100 let nazaj, so se vršile v cerkvi sv. Patricija, takozvani slovenski cerkvi, v postnem času pridige za Slovence. Posebno rajni emureški župnik, Slovenec g. Lopič, je vrlo čuval to staro pravico Slovencev in se ni dal ustrahovati ne od dr. Krautgasserja, ne od drugih posilnemških nestrpnih. Sam je z veliko vneto pridigoval mnogoštevilnim svojim slovenskim župljanom in jim razlagal krščanski nauk v mili slovenščini. Natlačeno polna je bila vsako nedeljo cerkve, in veselje se je bralo z obrazov slovenskih vernikov, ko je g. Lopič, ki je bil res pravi apostol med zapuščenimi emureškimi Slovenci, v poljudni besedi razlagal nauke svete vere. A mož — zaslužil si je to ime — je umrl, z njim vred pa je izumrla tudi slovenska beseda v „slovenski“ cerkvi v Cmureku. Letošnji post je na stotine Slovencev, ne samo iz Cmureka, ampak tudi iz okoliških župnij, hodilo čakati slovenske pridige v cerkev, a — čakali so zastonj. Čeravno je nastavljen v Cmureku en gospod kaplan, rodom Slovenec, vendar novi g. župnik Edelsbrunner, očividno na pritisk odznega dr. Krautgasserja, ni dovolil slovenske pridige, čeravno so ga hodili močje prositi. Nad 1000 Slovencev emureške župnije se je tako odzela starodavna in zadnja pravica. Kaj pa, če bi se našel rodoljub, ki bi osnoval za emureške Slovence slovensko izobraževalno društvo?

m Cermlenšak. Na veliko soboto se je ponesrečil pri streljanju sin grobokopa Dačmana v Zavrhju. Vrglo mu je možnar v glavo. — Pretečeni teden je divjal pri nas mrzel sever in je zemlja celo močno zmrznila; tudi na vodi je bil precej debel led. Bržkone bo to zelo škodovalo cvetju sadnega drevja.

m Cermlenšak. V teku enega leta je „Slovenski Gospodar“ v Cermlenškaku tako lepo napredoval kakor še nikdar poprej. Dobil je namreč pet novih naročnikov, med katerimi so štirje mladeniči. Ubogi ptujski „Stajerc“ pa je dobil v tem času le enega novega „Mihlna“, kar nas pa ne žalosti, ker ne bo dolgo, da bo enega tudi izgubil. Cermlenški fantje-naročniki z zapimanjem čitajo naš list ter ga z marljivo agitacijo skušajo širiti dalje. Gospodarji in dekleta, posnemajte mladeniče ter si naročite naš vrli list, da bo občina Cermlenšak na častnem mestu v taboru „Slovenskega Gospodarja“.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Dne 13. t. m. je umrl za pljučnico večletni cermlenški župan g. Janez Dobaja. Bil je sicer vprežen v posilnemški voz, vendar je bil pa vsled svoje dobročnosti in postrežljivosti zelo priljubljen. Lahka mu zemljica!

m Sv. Bolfenk v Slov. gor. Dne 12. sušca je prišel 80 let stari previtkar Franc Potrč od žganja napit pozno zvečer domov, je začel vpiti in se po svoji stari navadi pripraviti. Ko mu je šel njegov zet Čuček Janez odpirat, prosil ga je, naj bože tiho in miren, ker otroci že spijo, se Potrč na njegovo prošnjo ni oziral in je divjal tako dolgo, da je v temi svojega zeta J. Čuček, ki ga je miril, z velikim namiznim nožem na levi roki težko ranil; prerezal mu je žile. Poškodovani se je peljal o polnoči k dr. Kraigherju, zdravniku pri Sv. Trojici v Slov. gor., ki mu je rano zažil in ustavil kri, pozneje se je pa moral ponesrečenec podati v bolnišnico usmiljenih bratov v Gradec, kjer se sedaj zdravi. Kaj vse nesrečno žganje hudega stori!

m Trnovška vas. Dne 6. aprila smo pokopali skrbno in vrlo gospodinjico Lizo Nedeljko, rojeno Rajšp. Rajna je bila v najboljši dobi življenja in mati večih nedoraslih otrok. Ob njenem grobu in mrtvaškem odru je bilo marsikatero oko solzno. Ž njo vred se pokopali tudi njeno povorojeno dete. N. v m. p.!

m Sv. Barbara niže Maribora. Umrila je dne 15. aprila velespoštovana gostilničarka g. Roza Sabeder na prehladu v 38. letu. Bila je blaga žena in skrbna mati za svoje uboge, kar ji naj Večni obilo poplača! Naj počiva v miru!

m Bohova. Naj bo vse tiste Bohovljane sram, ki si upajo javno povedati, mi smo „Štajerčevi“, on je pa naš. Sicer se pa prestejte in videlo se bo, da večina še vendar ni tako zaslepljena, da bi se jim grdobni in hudobni „Štajerc“ dopadel. Gospoda učitelja, ki se je toliko pehal pri občinskih volitvah, pa opozarjamo na to, naj bi se otroci, ko so procesije z Najsvetejšim, jih udeležili z zastavo, naj bi jih vodil učitelj kakor nekdanj, in naj bi molili na glas. Spominjamo pa se na pregovor, ki pravi: Cesar kdo sam nima, drugim dati ne more; le to deli, kar sam ima. Štajerčijancem, ki sramotijo naše s tem, da jim očita jo suhost, privoščimo prav debele in velike trebuhe, ki so jim zagotovljeni, ker imajo tako močne želočce, da prenašajo smrdljivega in šnopsarskega „Štajerca“.

m Hoče pri Mariboru. Umrta je mati tukajšnje-ga tovarnarja g. Josip Pleiferja, gospa Marija Pleifer, stara 68 let. Svetila ji večna luč!

m Hoče. Dva fino oblečena gospoda sta prišla dne 15. t. m. v Hoče z izvoščekom in sta hotela prenočiti pri g. Rojkotu. Drugi dan sta pa bila v gostilni pri g. Jos. Gselmanu od 9. do 11 uro. Med tem časom sta govorila z drugimi gosti in eden je hodil okrog hiše ter pregledoval. Eden je šel v spalnico in za seboj zaprl vrata. Gospa Gselman ga je dobila in nato je odšel. Oba sta zbežala proti Smiklavžu. Pozneje so prišli še-le na to, da je zmanjkala g. Gselmanu žepna ura. Ljudje pozor pred takimi ptički. Sicer ju že orožniki zasledujejo. — Tukaj smo dne 16. t. m. spremili k zadnjemu počitku dobro mamico Magdalen Hergouth, bila je stara 86 let. Kako je bila priljubljena, je pokazal veličasten sprevid. Dobri družini Hergouth naše iskreno sožalje, dobri mamici pa večni pokoj!

m Planica pri Framu. V torek ob 3. uri zjutraj je zgorela kočna kmeta Janeza Ledinek, in ž njo vred je zgorel 67 let stari najemnik in kolar Anton Plibršek. Mož je bil gluha. Kako je ogenj nastal, ni znano. Vlekel je močen veter in bila je največja nevarnost za dve sosednji kmetiji, a naši vrlji Pohorci so šli na strehe, razprostrli plachte in polivali — brez požarne brambe. Tu se je pokazalo, kako ljudje pomagajo pri požaru, kjer pa je požarna bramba, pa samo zijajo.

Pivola. Jakob Črepinko, desetletni učenec iz Mostečnega, in pa štirinajstletni želarski sin Janez Repnik iz Pivole sta na veliko noč streljala s pištolami in sta pri tem nevarnem delu zadobila zdatne poškodbe na rokah.

m Črešnjevce. Umril je v Celovcu kot vojak sin cerkvenega ključarja in veleposestnika v Brezju, V. Auer, Pljučnica mu je zadala smrtni udarec. Bil je prepeljan na domače pokopališče. Prav tako: na domačem groblju bodo žalujoči zaostali najlože molili očenaša za blagor Vinkota. Počivaj v miru!

m Slov. Bistrica. Naše izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 21. t. m. igro „Turški križ“. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vse bina je posneta iz zgodovine Slovencev za časa turških bojev. Igra je delo dr. Kreka, zatorej ni trea drugega priročila.

m Mekske. V nedeljo 28. aprila po večernicah se vrši tukaj mladeniški shod in ustanovitve „Orla“. Vsi mladeniški makolski in iz sosesčine, ki kaj držite na svojo srečo, pridite vsi!

m Sv. Bečen v Slov. gor. V nedeljo, dne 21. aprila se vrši pri g. Hrvatu občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice in potem pa še občni zbor Slov. kat. izobraževalnega društva. Uljudno so vabljene člani in nečlani obeh društev. Govoril bo dr. Šiška iz Maribora.

m Hoče. Dekliška zveza ima v nedeljo dne 21. aprila poučno zborovanje. Dekleta na plan! Darujte prosti čas izobrazbi in poštini zabavi.

m Sv. Benedikt v Slov. gor. V nedeljo, 21. t. m. po večernicah se vrši občni zbor Kat. bralnega in gosp. darskega društva pri Sv. Benediktu v Slov. gor. in sicer v društveni sobi. Vabimo vse k obilni udeležbi.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Letos so oni, ki se pečajo s prodajo cepljenih trti, delali zelo dobro kupčijo. Pri nekaterih trto-rejcih so se vinogradniki kar pipali za trte. Cene trtam so bile letos od 14 do 20 krov 100 komadov. Letos že mnogi trto-rejci na nov način izvršujejo cepljenje. Imajo poseben sveder, s katerim vrtajo rozge in natikajo cepiče. Baje se to cepljenje izvršuje mnogo hitreje in trta tudi lepše zaraste.

p Ptuj. V soboto, dne 13. aprila, je umrl tukaj veleposestnik in učitelj v p., Dragotin Zupančič.

p Bukovec pri Ptuj. V nedeljo dne 14. t. m. je priredila tukajšnja požarna bramba dve igri. To bi seveda ne bilo nič slabega. Pa udje te pož. brambe vedno trdijo, da so „Slovenci“, vkljub temu, da imajo nemško komando. Toda čudno, ti navdušeni Slovenci vabijo na svoje veselice v posilnemškem hstu „Štajercu“ (glej štev. 15, stran 4), med tem ko pa zastoj iščemo vabila v „Slov. Gospodarju“, ki je pri nas najbolj razširjen list. V tem vabilu tudi beremo, da bo pri veselici sviralno društveno go ba. Od kdaj da ima požarna bramba društveno godbo, nam ni znano. Pa da bi se godba, ki je pri veselici ves igrala, imenovala „društvena godba“ požarna bramba, ki vabi na svoje veselice v „Štajercu“, ne, s tem bi ustanovnik te godbe, ki biva v Markovcih, gotovo ne bil zadovoljen. Dalje, kdo pa so vebipoma možje, katerih obleka razodeva, da so pri društvu nekaj

več? Pristni štajerčijanci so, ki se ne morejo imenovati pravi Slovenci, ki so pri zadnjih državnozbornih volitvah kar goreli za izvolitev „velikega prijatelja Slovencev“ Orniča! Torej, ako hočete, da vam bomo verjeli, da ste res Slovenci, ne vabite več na svoje veselice v „Štajercu“ in glejte, da prej imenovani ljudje ne bodo imeli v društvu prve besede!

p Sv. Urban pri Ptuj. Dne 2. aprila na velikonočni torek ob 1/7. uri zvečer je umrl e, kr. stotnik v pokoju, Jožef Irgl. Pokopan je bil dne 5. aprila na veliki petek ob obilni udeležbi faranov, ki so mu izkazali s tem svoje spoštovanje. Njegovo življenje v pokoju, ki je trajalo blizu 23 let, je bilo podobno mirnemu gorskemu potoku; živel je namreč samo za-se in svoje sorodnike, ki so ga sprejeli pod svojo streho pri njegovem vstopu v pokoj. V javnosti se ni kazal. Samo kadar je prišel dan volitve v deželni ali državni zbor, tedaj je zapustil svoje tiho domovanje ter krepko in odločno korakal na volišče, kjer je oddal svoj glas našemu katoliškemu in kmečkemu kandidatu. Tako je bil v odlični vzgled vsem župljanom v narodnem oziru; zraven tega pa je tudi v vsakem oziru zvesto izpolnjeval svoje dolžnosti ter je redno obiskoval službo božjo in prejemal svete zakramente. Ž njim je izgubila naša stranka zvestega in zavednega pristaša. Svetila mu večna luč!

p Velika Nedelja. Pretečeno nedeljo opoldne je pri Ivanu Kukovec na Hajdlu zgorela hiša in hlevi do tal. Samo živina je bila rešena. Ko je bila družina ravno pri obedu, je naenkrat izbruhnil plamen iz gospodarskega poslopja in segel takoj po hišni strehi. V par minutah je slanna streha izginila, ker je pihal močen veter, ki je daleč na okoli raznašal gorečo slamo. Brvenje je pa še dolgo gorelo z groznim plamenom in neznosno vročino. K sreči je stalo poslopje na samem na hribčku. Grozen prizor se je videl daleč na okoli. Prizadeta družina je velika, mnogo gladnih želočkov, a brez sredstev. Priporoča se usmiljenim srcem v pomoč.

p Polenšak. Daleč na okoli dobro znana Urša Primožič je v svojem testamentu sporčila eno svoje posestvo, „Sejanca“ imenovano, Mariji Potrč, rojeni Vičar, želarki na Zasadih. Na tem posestvu je „ruča“, to je pesek in prodec. In imenovana Urša Primožič je v svojem testamentu nadalje določila, da sme cerkev na Polenšaku iz te rude za vse čase jemati pesek in prodec, ki ga bo kedaj rabila za stavbe potrebnih poslopj in za posipavanje pota okoli cerkve; določila je tudi, naj se ta porabna pravica v korist cerkvi vknjiži na zgoraj označenem posestvu. Tako je hotela dobra žena, Urša Primožič, storiti cerkvi in faranom polenškim, veliko dobroto. Ali sedanja lastnica Marija Potrč, rojena Vičar, nahujskana po štajerčijancih in slogaših, je obrnila drugače. Prodajala je skozi tri leta iz te rude kar na veliko (pesek in prodec na vse strani, tako, da je načeto jamo do malega izpraznila; za nekaj malo let bi še ostalo cerkvi peska in proda, porabnega za stavbo. Potrč je bila večkrat opozorjena na to, da ne sme kar tako prodajati peska in proda, katerega jemati ima glasom testamenta Urše Primožič, za vse čase pravico cerkev na Polenšaku, pa ni nič izdalo; tudi je bila ponovno povabljen, naj se pogoji s cerkvenim predstojništvom, koliko kubičnih metrov ali vozov proda bi smela zanaprej na leto izvoziti iz jame, pa o kaki taki pogodbi še slišati ni marala; govorila je: Kaj se bom jaz pogajala za svoje reči; s svojim delam, kar hočem. Po takih okoliščinah je moralo priti do tožbe po e. kr. fin. oblasti. Pri prvi obravnavi v Ptuj je ponudilo cerkveno predstojništvo Mariji Potrč 1000 K za posestvo „Sejanca“, na katerem je ruča, kar je jako dosti, ker je posestvo malo in samo na sebi malo vredno že zato, ker je obremenjeno s pravico služnosti (servitutom). To ponudbo pa je storilo cerkveno predstojništvo zato, da bi nehala pravda; toda Marija Potrč ni hotela, ampak je zahtevala za posestvo neprimerno visoko ceno 2000 K. Prišlo je do druge obravnave na licu mesta dne 28. marca t. l. Pri tej obravnavi se je vdala Potrč še-le tedaj, ko je videla, da bo izgubila pravdo in še povrh zapravila to, po Urši Primožič pododovano posestvo. Cerkveno predstojništvo jej je odpustilo vso povzročeno škodo, cenjeno po sodniškem izvedencu pa 350 K, odstopilo od pravice do peska in proda v obsegu celega posestva in se zadovoljilo s pravico do peska in proda v obsegu le malega, natančno odmerjenega kosa iste-ga posestva; vse to pa v trdni nadi, da bo zanaprej mir. Zato so nerazumljivi napadi na cerkveno predstojništvo v ptujskem „Štajercu“ in „Slogi“. Sicer pa ta dva lažnjiva lista lahko pišeta in lažeta tudi o tej stvari, kar hočeta in kolikor hočeta: farani polenški vedo, kdo je delal krivico in kdo branil pravico. Bolj ko bosta lagala ta dva lista o faranom dobro znanih stvarih, prej se bodo še nekaterem zaslepljenim odprle oči, da ju bodo do dobrega spoznali, potem pa pognali te umazane cunje čez svoj prag.

p Zetale. Kakor liberalci zaslužijo, tako jih je g. poslanec dr. Krek označil v Celju. Pa še vse premalo jim je povedal, kakor se zdi. Liberalni Spindler iz Celja bi rad bil, da bi jim dal tudi priimek — svinje. Na shodu v Zetalah je namreč omenjeni urednik v svojem govoru trdil, da je dr. Krek govoril: Liberalci so svinje. Sicer Spindler že ve, kake priimke liberalci zaslužijo, vendar se jih je iz krščanske ljubezni usmilil naš vrlji pristaš kmet Vogrinc in na omenjeno trditev Spindlerja temu v obraz zaklical: „To je laž.“ Toda Spindler bržčas hoče, da bi bili liberalci — svinje; zato je odgovoril, da tako stoji v „Straži“. A zopet je bil odgovor: „To ni res! To je tudi laž!“ Torej „klerikaleci“ morajo liberalci braniti, da se jih ne prime priimek — svinje!

p Sv. Lenart pri Veliki nedelji. Tukajšnja Mladeniška zveza priredi v nedeljo, dne 21. t. m. po večernicah dve zanimivi igri in sicer, fantje veseloigro „Čevljar“ v treh dejanjih, dekleta pa zgovornsko igro „Sv. Cita“ tudi v treh dejanjih. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstopnina za sedeže 40 vin., za stojišča 20 vin. Čisti dobiček je namenjen v prid ubogim šolarjem.

p Sv. Barbara v Hatozah. Vabilo na veselico, katero priredi K. s. izobraževalno društvo, dne 28. aprila ob 8. uri pop. v prostorih g. Antona Reicher. Vstopnina: sedeži 60 vin. stojišča 30 vin. Na vsporedu je med drugim tudi govor g. drž. poslanca Mih. Brendiča.

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Vsa znamenja kažejo letos na dobro vinsko letino, in visoke cene, če nam preteči spomladanski mraz vseh teh nad z enim mahom ne uniči. Trta je že toliko odgnala, da lahko vsled mraza popki odpadejo. Nevarnost mraza bo vsak dan večja, še-le v drugi polovici meseca maja se vinogradnik nekoliko oddahne. Do tedaj pa je še 4 cele tedne. Dokazano je, da so v vinorodnih krajih na Nižjem Avstrijskem, Tirolskem in drugod vinsko trto proti pomladnim pozebam opetovano obranili tam, kjer so ob času nevarnosti kurili viničarji — in to vsi povprek, s takim kurivom, ki se močno kadi. Vsa, ve, da se tedaj, če je ob takem hladnem vremenu, kot je zdaj, nebo celo noč, ali vsaj od polnoči proti jutru oblačno, ni bati mraza. Oblaki tvorijo namreč nad zemljo odejo, katera prepreči, da se ona toplota, katero naša zemlja ob tem letnem času izhlapeva, ne oddalji previsoko od zemeljskega površja. Kurjava proti mrazu mora imeti torej namen, narediti takorekoč umetnim potom oblak nad zemljo, in to v obliki gostega dima, katerega plast bi morala biti tako debela, da ga niti prvi solnčni žarki, ki so za pozebo, kakor vemo, najbolj škodljivi, ne morejo prodreti. Tak oblak dima za more narediti le veliko število, ne predaleč drug od drugega oddaljenih ognjev, ki se močno kade. Celo vinsko pogorje, tu pri nas rečemo od Mure do Drave, bi moral ob času nevarnosti, kadar je mraz, pokrivati tak nepretrgan oblak dima, in to ni nemogoče, če stori vsak svojo dolžnost. Gromade primerne kuriva, ki se močno kadi, se naj takoj pripravijo, pridni viničarji bodo to sami ob sebi storili, v obče pa naj ima vsak posestnik vinogradov to na skrbi, da viničarjem da potrebna naročila, jim preskrbi zadosti kuriva in jim zagotovi plačo za trud, potem se bode tudi kurilo in uspeh ne bode izostal. Pregovor pravi: Pomagaj si sam, in Bog ti bo pomagal! Vsak naj stori svojo dolžnost!

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnje Bralno društvo je priredilo na velikonočni ponedeljek gledališko igro: „Na smrt obsojeni“. Igra je predstavljala sliko ob volitvah na Koroškem. Občinstva se je zbralo toliko, da je bila v gledališkem prostoru stiska, kakor navadno pri večjih predstavah. Imeli smo čast, pozdraviti veliko število domačinov, kakor tudi sosedov. V prvi vrsti so bili zastopani največ Šentantončani, potem Kapelčani, Gornjeradgončani, Križevčani, Malonedeljšani; bili so tudi Nengovčani in še celo Trojičani. Igra je sicer težka, vendar pa se je v obče dobro predstavljala, posebno glavne vloge so bile dobro razdeljene. Največ smeha so vzbudili pijan kočar Zabernek, ki je vedno z Nemci volil, pil in hajlal; potem vaški mogotec Vorsiš s svojim vednim „kak pa“. Po predstavi je sledila prosta zabava v gostilni gospe Trstenjak. Ti šentjurska mladina pa le vedno po začrtani poti naprej! Tu se izobrazuje in vadiš nastopati brez strahu, kateri je človeku nekako prirojen. Upamo pa, da se to poletje večkrat snidemo v našem gledališču.

l Veržej. Poroča se nam glede na zadnji dopis iz Veržeja, da v Bučevčevih zadnjih deset let ni nihče postal protestant. Besedo ima dopisnik, ker nočemo nikomur delati krivice.

l Radgona. Namestinja je poslala v naše mesto več inženirjev, ki imajo nalogo, izdelati načrte za jezove ob Muri, da se zabranijo v bodoče preplavljenja ob Muri v okolici Radgone.

l Sv. Jurij ob Ščavnici. Prihodno nedeljo, dne 21. aprila po rani maši se vrši shod Kmečke zveze. Govorita poslanca dr. Korošec in Roškar. Somišljeniki, pridite vsi na shod.

l Sv. Križ na Murskem polju. Po večernicah se vrši prihodno nedeljo, dne 21. t. m. v gostilni g. Jureša v Borecih shod Slov. Kmečke zveze. Govorita posl. dr. Korošec in Roškar. Somišljeniki pridite v obilnem številu, da slišite poročila svojih poslancev in njima izrazite svoje morebitne želje.

l Gornja Radgona. Kmetijsko bralno društvo v Gornji Radgoni priredi prih. nedeljo dne 21. aprila t. l. pop. ob 4. uri v gostilniških prostorih g. Alberta Horvat v Gornji Radgoni veselico, pri kateri bodo dekleta (članice D. Z.) uprizorile gledališko igro „Svoje glava Minka“. Vstopnina za osebo 40 vin. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Cesar je odlikoval načelnika okrajnega zastopa, Avgusta Güntherja, tukajšnjega svečarja, z zlatim zaslužnim križcem s krono.

s Smartno ob Paki. Ker se je v zadnji številki oglasil gospod Jožef Zagradišnik, načelnik požarne brambe, s popravkom, naj blagovoli odgovoriti na sledeča vprašanja: 1. Ali ni ravno od časa, kar je on načelnik, božarna bramba naravnost pravcato liberalna organizacija? Zakaj je on v prvi vrsti gledal in deloval na to, da so nekateri naši somišljeniki bili prisiljeni odstopiti in je potem sprejel skoraj izključno le strastne liberalce in štajerčijance? Kako, da je on, kot pravi, da se ni nikdar prišteval liberalcem, bil na listi liberalnih občinskih odborikov pri zadnjih občinskih volitvah? Sicer pa: „Povej, s kom se družiš, in povedal ti bom, kaj si!“ 2. Zakaj napada v popravku gospoda Vinka Ajdiča, ko je vendar sodniško dokazano, kaj je J. P. govoril? Čemu naj torej gospod Vinko Ajdič sodniško postopa, ka-

